

ЗАТВЕРДЖЕНО

Вченою радою

Запорізького національного
університету

протокол № _____ від __. __. 2018

Ректор _____ М.О. Фролов

**ПОРЯДОК
РЕАЛІЗАЦІЇ СТУДЕНТАМИ ПРАВА НА ВІЛЬНИЙ ВИБІР
НАВЧАЛЬНИХ ДИСЦИПЛІН У ЗАПОРІЗЬКОМУ НАЦІОНАЛЬНОМУ
УНІВЕРСИТЕТІ**

**м. Запоріжжя
2018**

1. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ

1.1. Порядок реалізації студентами права на вільний вибір навчальних дисциплін у Запорізькому національному університеті (далі – Порядок) розроблено у відповідності до:

- ст. 62 п. 1 абз. 15 Закону України «Про вищу освіту», що визначає права осіб, які навчаються у закладах вищої освіти, на вибір навчальних дисциплін у межах відповідної освітньої програми та робочого навчального плану в обсязі, що становить не менш як 25 відсотків загальної кількості кредитів ЄКТС, передбачених для даного рівня вищої освіти;
- наказу Міністерства освіти і науки України від 26 січня 2015 р. № 47 «Про особливості формування навчальних планів на 2015/2016 навчальний рік» та листа МОН України від 13.03.2015 № 1/9-126, які визначають, що вибіркові дисципліни навчального плану включають перелік дисциплін циклу загальної підготовки та дисциплін циклу професійної підготовки.

1.2. Вибір навчальних дисциплін здійснюється студентами серед вибірових дисциплін навчального плану з числа професійних відповідної освітньої програми. У циклі загальної підготовки студенти здійснюють вибір дисциплін за наступними напрямками:

- дисципліна, що забезпечує формування компетентності з української і зарубіжної культури;
- дисципліна, що забезпечує формування компетентності з медичної допомоги, безпеки життєдіяльності, цивільного захисту;
- дисципліна, що забезпечує формування компетентності з філософії, соціально-політичних наук.
- будь-які дві дисципліни вільного вибору із затвердженого науково-методичною радою переліку вибірових дисциплін.

1.3. Для вибірових дисциплін в освітніх програмах та навчальних планах має бути передбачений бюджет часу, що становить не менше 60 кредитів ЄКТС для здобувачів освітнього ступеня бакалавра, не менше 22 кредитів ЄКТС для здобувачів освітнього ступеня магістра.

1.4. Вибір навчальних дисциплін здійснюється шляхом персонального голосування в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ (далі – Moodle ЗНУ).

1.5. Робота системи Moodle ЗНУ забезпечується навчальною лабораторією інформаційного забезпечення освітнього процесу навчального відділу.

1.6. Вибору підлягають як окремі дисципліни навчального плану, так і блоки дисциплін.

2. ФОРМУВАННЯ ПЕРЕЛІКУ ДИСЦИПЛІН ЗА ВИБОРОМ В ЕЛЕКТРОННІЙ СИСТЕМІ MOODLE ЗНУ

2.1. Для дисципліни, яка пропонується для вибору студентам, розробляється електронний варіант навчально-методичного забезпечення дисципліни (далі – електронний курс).

2.2. Електронний курс навчальної дисципліни повинен мати наступні складові:

- **нульова секція** - є **обов'язковою** для включення дисципліни до переліку вибіркових дисциплін, заповнюється до початку вибору студентами.

Нульова секція повинна містити:

- інформацію про автора дисципліни та викладачів, які проводять навчальні заняття (бажано фото або відео-вітання); робочу програму навчальної дисципліни;
- посилання до інформаційних ресурсів, які студент має використовувати у навчальному процесі (підручники, навчальні посібники, мультимедійні матеріали, Internet ресурси, електронні підручники, електронні курси та ін.);
- інструктивно-методичні матеріали до практичних, семінарських і лабораторних занять, самостійної роботи тощо;
- критерії оцінювання навчальних досягнень студентів та алгоритм накопичення балів за всіма видами навчальної діяльності в межах змістових модулів та в межах контрольних модулів (мають співпадати з робочою програмою навчальної дисципліни);
- інші матеріали, які можуть бути використані для організації та проведення навчального процесу.

Після того, як студенти вибрали дисципліну, заповнюються наступні секції:

- **змістові модулі**
  - навчальний матеріал з дисципліни (матеріал лекцій) - теоретична частина;
  - зміст індивідуального завдання з тематики змістового модуля (завдання для самостійної роботи) - практична частина. Якщо навчальним планом передбачено тільки практичні, лабораторні заняття – зміст завдань для виконання. В нульовій секції обов'язково мають бути розміщені методичні рекомендації до їх виконання;
  - тестові завдання, спрямовані на перевірку рівня засвоєння студентами теоретичного матеріалу до кожного змістового модуля. Кількість, тип і параметри тестових завдань визначаються викладачем залежно від завдань курсу.
- **зміст індивідуального завдання** і методичні рекомендації до його виконання та оцінювання.

- **тести для підсумкового оцінювання** (залік, екзамен). Тестові завдання для підсумкового оцінювання формуються із тестових завдань до кожного змістового модуля;

- **тести для ректорського контролю;**

- **журнал оцінок**, кількість розділів якого відповідає кількості змістових та контрольних модулів.

2.3. Система оцінювання електронної дисципліни передбачає типи оцінок:

- **змістові** – за результатами вивчення змістових модулів і поточних заходів контролю (тести і завдання самостійної роботи) (60 балів), виконання індивідуального завдання (20 балів) і підсумкового оцінювання (20 балів). Оцінювання і фіксація відбувається викладачем та/або частково автоматично (тестування);

- **підсумкова** – формується автоматично, як сума оцінок за змістові модулі (узагальнення результатів поточних заходів контролю);

- **контрольні** – формуються автоматично, як сума оцінок за змістові модулі;

- **ректорський контроль.**

2.4. До переліку дисциплін за вибором включаються

2.4.1. Курси, які мають заповнену нульову секцію в системі Moodle ЗНУ;

2.4.2. Дисципліни циклу загальної підготовки, які пройшли обговорення на кафедрі, були рекомендовані науково-методичною і Вченою радою факультету в якості вибірових, розглянуті та затверджені Науково-методичною радою університету.

2.4.3. Дисципліни (блоки дисциплін) циклу професійної підготовки, які пройшли обговорення на кафедрі, були рекомендовані науково-методичною і Вченою радою факультету в якості вибірових для відповідної освітньої програми.

2.5. Включення навчальних дисциплін до блоку «за вибором» в системі Moodle ЗНУ здійснюється в термін **квітень-листопад** на підставі службової декана факультету на ім'я проректора з науково-педагогічної та навчальної робіт (Додаток 1) за дотримання такої процедури:

2.5.1. Дисципліни циклу загальної підготовки – терміном до 20 жовтня поточного навчального року для розгляду Науково-методичною радою університету.

2.5.2. Дисципліни (блоки дисциплін) циклу професійної підготовки – терміном до 20 листопада поточного навчального року.

2.6. Навчальна лабораторія інформаційного забезпечення освітнього процесу навчального відділу забезпечує запуск програмних модулів з переліком вибірових дисциплін циклу загальної підготовки та зарахуванням відповідних груп студентів у електронній системі Moodle ЗНУ до 1 грудня.

2.7. Навчальна лабораторія інформаційного забезпечення освітнього процесу навчального відділу забезпечує запуск програмних модулів з переліком вибіркових дисциплін (блоком дисциплін) циклу професійної підготовки певної спеціальності та зарахуванням відповідних груп студентів у електронній системі Moodle ЗНУ до 1 лютого.

3. ОРГАНІЗАЦІЯ ВИБОРУ СТУДЕНТАМИ ДИСЦИПЛІН

3.1. В поточному навчальному році здійснюється вибір дисциплін, вивчення яких передбачено в наступному навчальному році (для блоків дисциплін – в наступних роках).

3.2. Вибір дисциплін циклу загальної підготовки здійснюється в період з *01 грудня до 31 січня*, вибір дисциплін циклу професійної підготовки певної освітньої програми з *01 лютого до 31 березня*.

3.3. Вибір навчальних дисциплін здійснюють студенти, які зареєстровані в системі електронного забезпечення навчання ЗНУ. Видачу паролів доступу та підключення студентів до електронної системи Moodle ЗНУ забезпечують деканати факультетів.

3.4. Вибір дисциплін передбачає такі етапи і процедури:

3.4.1. У визначений період кожен студент отримує засобами системи Moodle ЗНУ на персональну сторінку електронне повідомлення-запрошення про необхідність здійснити процедуру вибору дисциплін, повідомлення також дублюється на його електронну поштову скриньку. На персональній веб-сторінці « Курси за вибором» студента міститься вся необхідна інформація про дисципліни, які приймають участь у виборі, терміни та процедуру його здійснення.

3.4.2. Вибір дисциплін студентом передбачає їх розташування за пріоритетами (від 1 до останнього, де на 1-му місці найбажаніша дисципліна).

3.4.3. Процедура вибору є варіативною протягом встановленого періоду і може бути змінена до кінцевої дати вибору. Після закінчення терміну можливість вибору блокується і відбувається автоматичне формування навчальних груп.

3.5. Студентам, які не зробили свій вибір, системою Moodle ЗНУ призначаються в автоматичному режимі пріоритети з урахуванням вибору інших студентів.

3.6. Мінімальна кількість студентів для вивчення вибіркових дисциплін циклу загальної підготовки – 25 осіб, мінімальна кількість студентів для вивчення вибіркових дисциплін (блоку дисциплін) циклу професійної підготовки певної спеціальності – 12 осіб.

3.7. Якщо навчальна група виявляється занадто малою, то вона розформовується, дисципліна (блок дисциплін) виключається, а студенти приєднуються до наступних за їх пріоритетами дисциплін.

3.8. Вибрані студентом дисципліни (блоки дисциплін) включаються до індивідуального плану студента і є обов'язковими для вивчення.

4. ПРИКІНЦЕВІ ПОЛОЖЕННЯ

4.1. Після завершення вибору і формування груп у системі Moodle ЗНУ інформація про створені групи для вивчення вибіркового дисциплін (блоків дисциплін) надається завідувачем навчальній лабораторії інформаційного забезпечення освітнього процесу навчального відділу, відповідальної за систему Moodle ЗНУ, методистам навчального відділу.

4.2. Методисти навчального відділу:

- включають дисципліни за вибором до загального навантаження відповідних кафедр;
- надають інформацію про створені групи для вивчення вибіркового дисциплін (блоків дисциплін) деканатам відповідних факультетів.

4.3. Деканати факультетів на підставі наданої інформації формують відомості поточного і підсумкового контролю.

4.4. Результати вивчення дисциплін вільного вибору фіксуються в відомостях поточного і підсумкового контролю, залікових книжках студентів, у додатку до диплому про вищу освіту.

4.5. У випадку поновлення, переведення студента, допуску до занять після завершення академічної відпустки або зарахування для здобуття освітнього ступеня бакалавра на базі освітньо-кваліфікаційного рівня молодшого спеціаліста можливе зарахування у вже сформовані групи.

ПОГОДЖЕНО

Перший проректор

О.Г. Бондар

Проректор з науково-педагогічної та навчальної роботи

О.І. Гура

Начальник юридичного відділу

К.Б. Борисов

Начальник відділу кадрів

Н.І. Котляренко

Положення підготував:

Керівник навчального відділу
 _____ Л.О. Нестеренко